

SĄD NAJWYŻSZY

Rzeczypospolitej Polskiej

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego

Warszawa, dnia 1 września 2021 r.

BSA.I.0530.2.2021

Pan

Stanisław TROCIUK

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

za pośrednictwem platformy ePUAP

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na pismo z dnia 13 stycznia 2021 r., znak: VII.564.5.2021.MAW, wskazuję, że zawarte w tym piśmie żądanie zajęcia stanowiska w opisaney przez Pana Rzecznika kwestii nie znajduje dostatecznych podstaw prawnych. Ani Sąd Najwyższy, ani Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego nie stanowią bowiem organów, od których Rzecznik Praw Obywatelskich może żądać wyjaśnień na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2020 r., poz. 627, dalej jako „ustawa o RPO”).

Jak podkreśla się w literaturze, redakcja art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o RPO nie uwzględnia zmian wprowadzonych do Kodeksu postępowania administracyjnego ustawą z dnia 29 grudnia 1998 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrożeniem reformy ustrojowej państwa (Dz.U. nr 162, poz. 1126 ze zm.). W szczególności nie uwzględnia tego, że ustawodawca zrezygnował z pojęcia „organ administracji państwowej”, zastępując je pojęciem „organ administracji publicznej”. Ponadto pojęcie „organ naczelny” zostało zastąpione pojęciem „minister”. Stąd też obecnie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o RPO należy odczytywać z uwzględnieniem aktualnie obowiązującej treści art. 5 § 2 pkt 3 i 4 k.p.a. (S. Trociuk, *Ustawa o Rzeczniku Praw Obywatelskich. Komentarz, wyd. II*, LEX 2020, art. 13., nb. 2). W tym kontekście należy zauważyć, że w opisanych przez Pana Rzecznika okolicznościach Pierwszy Prezes nie działał jako organ załatwiający indywidualną sprawę rozstrzyganą w drodze decyzji administracyjnej albo milcząco, ani nie wydawał żadnego zaświadczenia. Zawarte w art. 5 § 2 pkt 3 i 4 k.p.a. odesłanie do spraw, o których mowa w art. 1 pkt 1 i 4 k.p.a. jednoznacznie wskazuje zaś, że dla zastosowania art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o RPO niezbędne jest prowadzenie tego typu sprawy.

Nie sposób także nie zauważyć, że – jak wskazuje S. Trociuk – kierując w trybie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o RPO do właściwego organu żądanie wyjaśnień, Rzecznik powinien wskazać, które okoliczności z punktu widzenia prowadzonego postępowania wyjaśniającego są istotne i wymagają wyjaśnienia. Celem postępowania wyjaśniającego nie jest bowiem uzyskanie jak największej ilości informacji o sprawie, lecz ustalenie, czy w toku załatwiania sprawy przez

właściwy organ nastąpiło naruszenie wolności lub praw (S. Trociuk, *op.cit.*, art. 13., nb. 2). W piśmie z dnia 13 stycznia 2021 r. żąda Pan zaś „zajęcia stanowiska w (...) sprawie”.

Niezależnie od powyższego pragnę stanowczo podkreślić, że wobec radcy prawnego dr hab. Małgorzaty Wrzołek – Romańczuk w Sądzie Najwyższym nie wyciągnięto żadnych konsekwencji o charakterze służbowym czy dyscyplinarnym. Z Panią Mecenas zawarto bowiem porozumienie o rozwiązaniu umowy o pracę, które – jak wskazuje sama jego nazwa – wymagało zgody zainteresowanej. Odnotowania wymaga przy tym, że dr hab. Małgorzata Wrzołek-Romańczuk nie złożyła oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli składającego się na zawarte z Sądem Najwyższym porozumienie. Ponadto polecam uwadze Pana Rzecznika okoliczność, że w przeciwieństwie do wypowiedzenia, przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. z 2020 r., poz. 1320) nie wymagają wskazania w treści porozumienia o rozwiązaniu umowy o pracę przyczyny uzasadniającej takie rozwiązanie.

Jedynie na marginesie wypada zauważyć, że Pani dr hab. Małgorzata Wrzołek-Romańczuk była zatrudniona na samodzielnym stanowisku radcy prawnego, a nie – jak to ujęto w treści pisma z dnia 13 stycznia 2021 r. – „w sekretariacie Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego”.

Z poważaniem,

dr hab. Małgorzata Manowska

/pismo podpisane podpisem elektronicznym/